

Utrikesdepartementet

Ärendet H.M. mot Sverige inför FN:s funktionsnedsättningskommitté (CRPD)

Kommittén offentliggjorde den 19 april 2012 granskningen av rubricerat ärende, enligt vilken Sverige ansågs ha brutit mot vissa artiklar i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Bakgrunden till ärendet var i korthet följande. Klaganden H.M, som har en fysisk funktionsnedsättning, hade nekats bygglov för att bygga en träningspool mot bakgrund av att tillbyggnaden skulle göras på mark som enligt detaljplanen inte får bebyggas och att tillbyggnaden inte kunde anses utgöra en s.k. mindre avvikelse enligt plan- och bygglagen (1987:10). Klaganden vände sig därefter till kommittén och anförde att avslagsbeslutet stred mot hennes rättigheter enligt konventionen.

Enligt kommittén hade Sverige, genom att neka klaganden bygglov, brutit mot artiklarna om rätten till icke-diskriminering, rätten att leva självständigt och delta i samhället, rätten till hälsa samt rätten till habilitering och rehabilitering. Kommittén fann även att Sverige har brutit mot allmänna principer och åtaganden enligt konventionen. Hur kommittén i huvudsak utvecklade sitt resonemang redogörs för i det följande.

Kommitténs bedömning

Kommittén uttalade att en till synes neutral tillämpning av lagstiftning kan ha diskriminerande effekter om individuella omständigheter inte tas i beaktande vid tillämpningen. Brister i nämnda avseende kan leda till att konventionens förbud mot diskriminering överträds.

Enligt kommitténs bedömning förutsatte klagandens behov av rehabilitering att hon har tillgång till en träningspool. Det noterades att beviljandet av

bygglov för en sådan pool förutsatte en ändring av detaljplanen. Kommittén ansåg att ett avsteg från detaljplanen inte skulle innebära en oproportionerlig eller orimlig börda för staten.

Kommittén tog vidare fasta på skrivningarna i artikel 25-26 i konventionen om klagandens rätt till hälsa och rehabilitering/habilitering och bedömde att beslutet att avslå bygglovsansökan hade inneburit att staten inte beaktat de särskilda omständigheterna i fallet och de särskilda behov som klaganden har p.g.a. hennes funktionsnedsättning. Av den anledningen ansåg kommittén att byggnadsnämndens beslut var oproportionerligt och medförde en diskriminerande effekt som negativt påverkade klagandens tillgång till den hälsovård och rehabilitering som hon har behov av p.g.a. sitt hälsotillstånd. Detta innebar en kränkning av klagandens rätt enligt artikel 5(1), 5(3) och statens skyldigheter enligt artikel 26, dels i sig själv, dels i förening med artikel 3(b), (d) och (e) samt 4 (1)(d).

Kommittén ansåg vidare att nekandet av bygglov i praktiken också innebar att klaganden nekades vattenterapi, vilket bedömdes vara den enda behandling som skulle kunna ge klaganden möjlighet att delta i samhället. Enligt kommittén innebar detta att Sverige inte levt upp till sina förpliktelser om rätten att leva självständigt och att delta i samhället enligt artikel 19 (b) i konventionen. Mot denna bakgrund ansåg kommittén att det inte var nödvändigt att undersöka klagomålet enligt artikel 28 i konventionen.

Regeringen har på begäran av kommittén avgett ett yttrande där de åtgärder som vidtagits med anledning av kommitténs granskning redovisas. En sammanfattning av detta svar, som inte är offentligt, finns publicerat här på MR-webben (länk).